

Golf

Informatie voor leden van FNV Waterbouw

FNV Waterbouw is de officiële vakbond in de waterbouw. FNV Waterbouw behartigt de belangen van de baggeraars en van het varend personeel. De bond is een samenwerkingsverband van FNV Bouw en Nautilus NL.

1

Jaargang 1, nummer 1, december 2009

2

FNV Waterbouw wil meer toezicht op de omstandigheden, waaronder **buitenlanders in Nederland** hun werk moeten doen.

3

Sommige plekken zijn volgens FNV Waterbouw **te gevaarlijk** voor de Nederlandse baggerindustrie.

4

Een geweldige inspanning van bonden en werkgevers leidde tot een nieuw bedrijf: **Maasgrind BV**.

FNV WATERBOUW HOUDT VAST AAN AKKOORD

RECHTER BESLIST IN CAO-CONFLICT

De rechter kan ieder moment uitspraak doen in het al maanden slepende cao-conflict tussen FNV Waterbouw en de werkgeversorganisatie VBKO. Beide partijen verwachten dat de uitspraak verstrekkende gevolgen zal hebben. Inzet van het geschil is een fatsoenlijke betaling van buitenlanders, die op Nederlands grondgebied in de baggerindustrie werkzaam zijn.

De werkgevers weigeren tot dusverre hun handtekening te zetten onder de cao 2008-2010, waarover begin 2008 een principiële akkoord werd bereikt. Ze willen dat de afgesproken arbeidsvoorwaarden niet gaan gelden voor de buitenlandse bemanningsleden, omdat dat veel te duur en te ingewikkeld zou zijn. De werkgevers willen liever een aparte dispensatieregeling met de vakbonden afsluiten.

Maar de Raad van Advies van FNV Waterbouw is er al lange tijd duidelijk over: de bond voelt helemaal niets voor uitzonderingsbepalingen. Onder het motto 'gelijk werk is gelijk loon' stelt de bond dat iedereen die op Nederlands grondgebied werkzaam is, gewoon recht heeft op dezelfde beloning. In de cao staat geen letter over dispensatie. Met andere woorden: er is een akkoord bereikt, dus dat moet gewoon getekend worden.

Verwarring Voor de rechtbank in Gouda stelden de werkgevers op 17 december dat er grote problemen ontstaan wanneer de 'werkingsfeer' van de cao niet wordt aangepast. Bestuursvoorzitter Berdowski van Boskalis waarschuwde zelfs dat de schepen die actief zijn bij de aanleg van de Tweede Maasvlakte werkloos aan de kade komen te liggen.

Volgens hem moeten er dertig vaklieden extra gevonden worden om de Nederlandse continudiensten te kunnen draaien. Die mensen zijn er volgens hem niet. Hij zei: 'Onze schepen opereren in heel Noordwest-Europa. Daar is de bemanning op afgestemd. Als de volcontinudiensten verplicht worden gesteld moet er zeker één à anderhalve ploeg bij. Die mensen zijn niet te vinden. Dan wordt het logistiek allemaal heel ingewikkeld.'

FNV Waterbouw vindt dat werkgevers met dit argument uitsluitend proberen verwarring te

zaaien. Niet alleen zijn deze problemen nooit eerder door de bedrijven naar voren gebracht, in de aanloop naar en tijdens de onderhandelingen over de cao is ook formeel niet aangevraagd op een oplossing voor de problemen, die de werkgevers voorzien. Bovendien, volgens de bond zijn de vaklieden er wel degelijk, maar willen werkgevers ze alleen niet volgens Nederlandse maatstaven betalen.

Vonnis De VBKO drong tijdens de zitting aan op uitstel van het vonnis. Maar FNV Waterbouw hield voet bij stuk en vroeg de rechter een uitspraak te doen. Op dat punt krijgt de bond gelijk. Volgens de rechter zijn de standpunten over en weer inmiddels glashelder en kan snel een vonnis worden geveld. De verwachting is dat dat rond de Kerstdagen gebeurt. Check voor het laatste nieuws www.fnvwaterbouw.nl.

Veel hangt af van de beslissing van de rechter. Voorzitter Hans Crombeen van FNV Waterbouw: 'De bedrijven willen een uitzondering voor buitenlanders en beroepen zich nu op het internationale karakter van het werk. Maar overall in de wereld gelden aparte regels. Ieder land heeft specifieke wensen. Wij hebben in Nederland afgesproken dat gelijk werk gelijk loon betekent. Dat geldt, vinden wij, eigenlijk voor de hele wereld, maar daar hebben we niets over te vertellen. Maar binnen de landsgrenzen hebben we dat wel, en dat doen wij dan ook.'

De sfeer tussen de bond en de werkgevers is er de afgelopen maanden niet beter op geworden. Volgens de VBKO heeft zij zich 'vergist' in het vertrouwen dat zij in FNV Waterbouw had gesteld. Andersom vindt de bond dat er ten onrechte een hetze wordt gevoerd. 'Wij hebben maar één visie en dat is dat iedereen aan boord van die schepen recht heeft op dezelfde behandeling.' (zie ook pagina 2) ⚡

Foto Chris Pennarts

Column

Hans Crombeen
Bestuurder FNV Waterbouw

Afspraak is afspraak

Sinds begin dit jaar ben ik verbonden aan FNV Waterbouw. Mijn voorganger is er altijd trots op geweest om de sector Waterbouw vanuit de bond te mogen dienen. Bij mijn inwerktraject hoorde ik hem meerdere malen vertellen over het prettige overleg. Afspraak was afspraak. Uiteraard werd alles wel op papier gezet, maar dan om het 'juridisch af te dichten'. Voor de buitenwereld dus. Werkgevers en bonden hadden dat niet nodig.

Voor mij een verademing. Na het nodige getouwtrek in andere sectoren om afspraken nageleefd te krijgen, was ik daar wel aan toe. Het idee op mijn gesprekspartners te kunnen vertrouwen, stond me enorm aan. Laten we dus hopen dat er bij hen nu sprake is van een eenmalige uitglijder. En dat we in de Waterbouw snel kunnen terugkeren op de aloude werkwijze: 'afspraak is afspraak'. Want de cao, voor ons als bond de belangrijkste afspraak, is er nog altijd niet. Deze krant staat daar vol van.

Voorlopig heb ik voor mezelf het gezegde iets moeten aanpassen: afspraak is (niet altijd) afspraak. ⚡

OP DE BRES VOOR BUITENLANDERS

(vervolg van pagina 1) Er schort veel aan de omstandigheden, waaronder buitenlandse opvarenden hun werk moeten doen in de Nederlandse baggerindustrie. FNV Waterbouw dringt aan op scherper toezicht door de Nederlandse overheid.

Hoeveel het er zijn weet eigenlijk niemand. De bedrijven maken de cijfers niet bekend. Maar de schatting is dat aan boord van baggerschepen op Nederlands grondgebied tenminste enkele honderden buitenlanders hun brood verdienen. Het zijn, naast werknemers uit de Letland, Rusland, Polen, overwegend Pakistani, Indiërs en Filipino's. Of het nu gaat om de aanleg van de Tweede Maasvlakte of de zandsuppletie langs de Noordzeekust, zij zijn aan boord van de schepen telkens veruit in de meerderheid.

Maar wat de buitenlanders precies verdienen en hoe hun contracten eruit zien is niet bekend. Dat willen de bedrijven niet aan FNV Waterbouw vertellen. Ook vertellen ze niet hoe de arbeidstijden voor deze werknemers zijn geregeld, of ze vakantiegeld krijgen en hoe hun pensioenopbouw eruit ziet, als die er al is.

Kwetsbaar De positie van de kwetsbare groep werknemers leeft binnen de achterban van FNV Waterbouw en vormde de afgelopen tijd de achtergrond van het cao-conflict met de werkgevers. FNV Waterbouw stelt dat voor iedereen op Nederlands grondgebied dezelfde rechten moeten gelden. De werkgevers daarentegen beroepen zich op het internationale karakter van de bedrijfstak en noemen de strikte toepassing van de Nederlandse regels achterhaald. Er is alle reden om de positie van buitenlanders aan de kaak te stellen. Vergelijk hun omstandigheden eens met die van een Nederlandse collega. Buiten-

landse bemanningsleden leiden een reizend bestaan, hebben doorgaans weinig contact met het thuisfront en leven relatief gescheiden van de rest van de bemanning aan boord. Daarnaast draaien zij zeven dagen per week minimaal een 12-uursdienst zonder dat daar een transparante verlofregeling of duidelijke beloning tegenover staat. Dat blijft onder de huidige omstandigheden voor de bond gissen.

Onaanvaardbaar Als die situatie voor Nederlandse bemanningsleden onaanvaardbaar is, dan geldt dat volgens FNV Waterbouw ook voor buitenlanders die hier werken. Zolang er geen helderheid komt over deugdelijke arbeidsvoorwaarden voor de buitenlandse populatie blijft de bond zich voor deze groep hardmaken. Eenvoudig is dat overigens niet. Voorzitter Hans Crombeen: 'We hebben werkelijk geen idee wat die mensen verdienen. Als we ernaar vragen verstaan ze ons niet of geven ze een sociaal gewenst antwoord. Ze weten kennelijk dat ze het risico lopen hun werk te verliezen als ze daarover te eerlijk zijn.' De overheid is de aangewezen partij om toe te zien op loonomstandigheden en werkvergunningen aan boord van de schepen. Daarom gaat FNV Waterbouw bij de overheid aandringen op scherper toezicht om in elk geval op die manier meer klaarheid te brengen in de werkomstandigheden van de buitenlandse collega's. ◀

ARBO-AGENDA 2010

Op het gebied van arbeidsomstandigheden zijn het afgelopen jaar - samen met werkgevers en andere vakbonden - grote stappen vooruit gemaakt. Maar FNV Waterbouw wil een flinke stap verder gaan. Daarom: onze arbo-agenda voor 2010.

Bedrijven en bonden mogen sinds 2007 per sector de spelregels afspreken over hoe het eraan toe moet gaan op de werkvloer. Dat is zo bepaald in de nieuwe Arbowet, die dat jaar van kracht werd. De sector waterbouw heeft de kans niet voorbij laten gaan. Vakbonden en werkgevers namen vrijwel meteen het initiatief om het handboek VGM en alle overige veiligheidsinstructies samen te voegen.

Koploper Waterbouw was de eerste grote bedrijfstak, die het complete aanbod van bestaande arboregels wist te bundelen. Er kwam zelfs een digitale arbocatalogus op internet, waardoor de 3000 werknemers via de sites van FNV Waterbouw, CNV Waterbouw en werkgeversorganisatie Vereniging van Waterbouwers nu met een simpele muisklik toegang hebben tot de spelregels. De sector is op dit gebied een duidelijke koploper en kent nu tal van regels, die inspelen op de specifieke risico's van de sector.

De arbocatalogus is behoorlijk compleet, maar nog niet alles op het gebied van veiligheid is geregeld. Er is nog veel te wensen. Er zijn diverse onderwerpen, waarover volgens FNV Waterbouw nog onvoldoende duidelijkheid bestaat en waarover in 2010 met werkgevers afspraken moeten worden gemaakt en waarmee uiteindelijk ook de Arbeidsinspectie zal moeten instemmen. Die instantie moet namelijk toezien op naleving van alle gemaakte afspraken.

Onderwerpen In 2010 wil FNV Waterbouw via de speciale commissie van werkgevers en werknemers, die de onderwerpen vaststelt, de volgende zaken inbrengen: draden onder spanning (denk aan af- en ontmeren, koppelen en trekken), duikwerkzaamheden en fatigue. Vooral dit laatste onderwerp is actueel en verdient aandacht. Het Franse 'fatigue' wordt gebruikt om aan te geven dat iemand oververmoeid raakt zonder lichamelijke inspanning. Iemand die urenlang wacht loopt bijvoorbeeld en zo het schip in gevaar brengt. Deze bijzondere omstandigheid vraagt volgens de bond om betere afspraken. ◀

RAAD VAN ADVIES ENORM BELANGRIJK

DE VERKIEZINGEN KOMEN ERAAN

Ruud Baars: 'De raadsleden zijn de handen en voeten en tongen van de bond.' Foto Bert Janssen

In mei volgend jaar kiezen de leden van FNV Waterbouw een nieuwe Raad van Advies. Dat is het hoogste orgaan binnen de bond en beslist over belangrijke zaken, zoals arbeidsvoorwaarden.

Het is voor de eerste keer bij FNV Waterbouw dat deze verkiezingen worden gehouden. Bij de totstandkoming van de nieuwe vereniging ruim twee jaar geleden werden de raadsleden via een notarieel besluit benoemd. Wel werd afgesproken dat de leden via verkiezingen moesten worden aangewezen zodra de mogelijkheid zich daarvoor aandient. Komend voorjaar is het zo ver. Volgens algemeen secretaris Ruud Baars van FNV Waterbouw kan iedereen die lid is van FNV Waterbouw zich kandidaat stellen. Wie eenmaal gekozen is tot lid van de Raad van Advies moet rekenen op een aantal vergaderingen per jaar over belangrijke beleidszaken. Daar stelt de bond de nodige onkostenvergoedingen en cursussen tegenover.

Invloed Maar van de leden wordt meer verwacht dan uitslui-

tend vergaderen, vertelt Baars: 'De Raad van Advies is een enorm belangrijk orgaan. De raad stelt bijvoorbeeld het algemeen beleid en arbeidsvoorwaarden bij cao-onderhandelingen vast. Het is dus de top van FNV Waterbouw en daarom doen de raadsleden meer dan vergaderen alleen. De raadsleden zijn de handen en voeten en tongen van de bond. Ze informeren ons, wijzen ons op eventuele misstanden, bepalen mede het beleid en dragen dat dus ook uit.' De nieuwe Raad van Advies krijgt veel invloed in een belangrijke sector. Baars: 'Nederlanders en Belgen zijn toonaangevend in de wereld als het om waterbouw gaat. Omdat de vloot steeds meer gaat bestaan uit mensen van buiten Europa is het van groot belang dat wij meer invloed hebben op de wet- en regelgeving, zodat de omstandigheden aan

boord ook voor die buitenlanders gewaarborgd zijn.'

Sterke cao Volgens Baars gaat alle aandacht daarom de komende tijd vooral uit naar een sterke cao. 'Een cao, die overal wordt nageleefd, dus ook als het om buitenlanders gaat. Werkgevers maken nog altijd van alle fiscale mogelijkheden gebruik om daar onderuit te komen. Maar FNV Waterbouw wil niet medeschuldig zijn aan uitbuiting van de laagstbetaalden en staat dus voor een sterke cao.' De nieuwe leden van de Raad van Advies worden voor een termijn van vier jaar gekozen. FNV Waterbouw zal u via de digitale nieuwsbrief en de website www.fnvwaterbouw.nl op de hoogte houden over de procedure rond de kandidaatstelling. ◀

Niet alleen Nigeria, maar ook de kust voor Somalië vormt een risicogebied. Foto Reporters

BOND WIL NIEUWE AFSPRAKEN IN BUITENLANDCONTRACT

Weg uit onveilige gebieden!

Een pantservoertuig om veilig op je werk te komen, bewakers die je beschermen tegen gewapende militieën. In Nigeria is het op sommige plekken de praktijk van alledag. FNV Waterbouw wil dat Nederlandse bedrijven zich terugtrekken uit gebieden, die ronduit onveilig zijn.

Als het gaat over riskante plekken voor waterbouwers wordt vaak eerst gedacht aan de wateren bij Somalië. Daar zorgen piraten voor een constante dreiging. Maar de Nigerdelta in Nigeria, waar de olie-industrie een belangrijke opdrachtgever is voor Nederlandse bedrijven, is minstens zo gevaarlijk. Daar opereren bendes, die zich verzetten tegen de buitenlandse invloeden in het land. In de eerste helft van dit jaar werd meer dan 300 keer melding gemaakt van gewelddadige incidenten. Het gaat om beschietingen, ontvoeringen en overvallen. De verhalen achter de cijfers komen maar mondjesmaat los, want over wie het slachtoffer werd en wie niet wordt bij voorkeur niet hardop gepraat. Voor FNV Waterbouw staat inmiddels vast dat sommige delen van de Nigerdelta domweg te gevaarlijk zijn. Die mening wordt gedeeld door diverse buitenlandse instanties, maar niet door de Nederlandse baggeraars. Die stellen dat het personeel afdoende wordt beschermd door gewapende bewakers en dus kan blij-

ven. Maar dat is volgens FNV Waterbouw geen goed argument. Voorzitter Hans Crombeen van FNV Waterbouw: 'Bewakers zijn geen oplossing. Wapens lokken nu eenmaal wapens uit. Wij vinden dat je daar als bedrijf überhaupt geen werk moet aannemen. Het is volgens internationale kamers van koophandel gewoon een no-go-area.'

Incidenten Bij FNV Waterbouw wordt regelmatig aan de bel getrokken over gewelddadige incidenten. Crombeen: 'Wij krijgen hier mensen aan de telefoon, die angstig zijn en niet meer terug willen. Ze worden vervoerd met pantservagens met gaten erin. Ze worden bewaakt door lokale huurlingen, die de dag ervoor nog voor de tegenpartij hebben gewerkt. Die mannen schieten met hun punt vijftig in de struiken om te laten zien dat ze hun geld waard zijn en vervolgens wordt er vanuit de bosjes teruggeschoten. Op dat soort plekken moet je gewoon niet willen zijn.' De bond kan bedrijven niet dwingen zich uit dergelijke onveilige

gebieden terug te trekken. Voor de omstandigheden, waaronder de honderden werknemers in dit gebied moeten werken, is op papier bovendien helemaal niets geregeld. Daarom heeft FNV Waterbouw inmiddels een voorstel richting de werkgevers gestuurd om de voorwaarden waaronder in het buitenland wordt gewerkt flink aan te scherpen.

Vrije keuze Dat voorstel omvat ondermeer een nieuwe bepaling in het buitenlandcontract, die regelt dat mensen voortaan vrij zijn om te beslissen of ze wel of niet gaan. Nu hebben werknemers die keuze niet. Er zijn zelfs gevallen bekend, waarbij werknemers werden ontslagen vanwege 'werkweigering'. Wie vrijwillig kiest voor werken in een onveilig gebied moet daarvoor in elk geval een gevarentoeslag krijgen. Bovendien wil de bond dat er waterdichte afspraken komen over de verzekeringen. Veel mensen realiseren zich niet dat bijvoorbeeld de levensverzekering die aan de hypotheek gekoppeld is, waarschijnlijk niet tot uitbetaling komt als je in een dergelijk gebied iets overkomt. De bond vindt dat werknemers ook daardoor aan onaanvaardbaar grote risico's worden blootgesteld. ⚡

VOORSTEL VOOR WERKEN IN ONVEILIGE GEBIEDEN:

- Werken uitsluitend op basis van vrijwilligheid
- Gevarentoeslag voor betrokken werknemers
- Waterdichte afspraken over verzekeringen

KORT NIEUWS - KORT NIEUWS

VRIJ MET KERST EN OUD & NIEUW

FNV Waterbouw is blij met de actie aan boord van de schepen op de Noordzee, waarmee bemanningsleden onlangs wisten te voorkomen dat zij moesten werken tijdens Kerst en Oud & Nieuw. De werkgevers vonden het om technische redenen noodzakelijk om door te werken en zochten daarvoor de steun van tweederde van het personeel. Die weigerde echter de lijsten te tekenen omdat de noodzaak volgens de werknemers ontbrak. Voor een groot deel van de vloot op het Nederlandse deel van de Noordzee geldt nu dat er niet wordt gewerkt van 24 december tot en met 1 januari.

VAN OORD ONTSPRINGT DE DANS

De Rotterdamse baggeraar Van Oord is de dans ontsprongen bij de financiële perikelen rond Dubai World. Het staatsbedrijf van het emiraat, dat in november uitstel van betaling aanvraagde, was opdrachtgever bij de aanleg van prestigieuze palmeilanden. Vorig jaar al, toen het financieel slechter ging met Dubai, heeft Van Oord een aantal projecten stilgelegd, waaronder Palm Deira. Gevolg van de financiële crisis is wel dat op de zeebodem veel geïnvesteerde dollars momenteel letterlijk en figuurlijk wegspoelen.

ARBODENKERS VALLEN IN DE PRIJZEN

Honderd werknemers in de sector waterbouw hebben de afgelopen tijd meegedaan aan een quiz over arbeidsomstandigheden. Zesentwintig weken beantwoordden zij speciale vragen over dat onderwerp via www.fnvwaterbouw.nl. De basis voor de quiz vormde de digitale arbocatalogus, waarin sinds een jaar alle regels rond het werken in de waterbouw zijn vastgelegd. Drie deelnemers vielen in de prijzen. De hoogste score was goed voor een laptop. Die prijs ging naar Thom Blink.

MAAK WERK VAN DE CAO-ENQUÊTE

Bij deze krant vindt u een enquête over de arbeidsvoorwaarden in de waterbouw. FNV Waterbouw onderzoekt zo wat haar leden belangrijk vinden voor de onderhandelingen over een nieuwe cao.

De huidige cao loopt af op 31 maart 2010 en is nog de inzet van een geschil tussen bonden en werkgevers. Toch kijkt FNV Waterbouw alvast vooruit. Er is immers een datum geprikt voor de onderhandelingen over een nieuwe cao. Als de plooiën aan de onderhandelingstafel bijtijds worden gladgestreken gaan bonden en werkgevers in maart weer rond de tafel zitten. Gebeurt dat niet, dan worden de onderhandelingen opgeschort. In de tussentijd wil FNV Waterbouw weten waarvoor zij zich volgens haar leden de komende periode hard moet maken. De cao-inzet wordt mede geformuleerd op basis van de enquêteresultaten. De Raad van Advies stelt de voorstellen uiteindelijk vast binnen het algemene beleid van de FNV.

Kantoorfuncties De enquête richt zich niet uitsluitend op collega's, die onder de huidige cao vallen. FNV Waterbouw wil op deze manier ook de mening peilen van de staf, die nu (nog) niet onder de cao valt. Het gaat daarbij om functies als uitvoerder, projectleider, maar ook typische kantoorfuncties als receptioniste en boekhoudkundig medewerker. Ook van hen wil de bond weten hoe zij over bepaalde zaken denken. Niet-leden wordt trouwens ook nadrukkelijk gevraagd de enquête in te vullen. In de meegestuurde vragenlijst komen tal van zaken aan de orde, waaronder natuurlijk de lonen en onkostenvergoedingen. FNV Waterbouw streeft naar een fatsoenlijk loon. De hoogte wordt door meerdere dingen bepaald. Naast een cao-loonstijging zijn de hoogte van premies (voor bijvoorbeeld pensioenen), belastingen en (on)kostenvergoedingen van invloed op de hoogte van uw inkomen. Ook is er aandacht voor het functiewaarderingssysteem, dat sinds 2004 in zijn huidige vorm functioneert. Via de vragenlijst kunnen de leden aangeven of zij tevreden zijn met de werking van het systeem en of zij het maximum in hun loonschaal inmiddels hebben bereikt.

Arbeidstijden In de enquête wordt ook gevraagd naar de ervaringen met arbeidstijden. Volgens de huidige cao wordt gestreefd naar een vierdaagse werkweek, maar bij bijzondere klussen mag van die regel worden afgeweken. Ook wordt uitgebreid ingegaan op het thema werkgelegenheid. De economische crisis van dit moment is in de meeste sectoren goed voelbaar. Maar de baggersector lijkt tot nu toe de dans te ontspringen. Wij denken in elk geval dat er momenteel voldoende werk voorhanden is. Maar klopt onze inschatting ook volgens u? Graag lezen wij wat uw ervaringen zijn. Uiteraard gaat de enquête ook over het kabinetsbesluit om de AOW-leeftijd in twee stappen naar 67 jaar te laten stijgen. Voor alle werkenden in de waterbouw heeft dat natuurlijk verregaande gevolgen. De discussie over de zware beroepen en wat de verhoging van de AOW-leeftijd voor deze beroepen betekent, is nog niet afgesloten. FNV Waterbouw wil graag weten hoe u over dit onderwerp denkt. ⚡

